

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 734/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Ing. Petrom Holéczyom, Advokátska kancelária, Vojenská 5, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C 134/2012 a jeho rozsudkom z 9. februára 2013, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 587/2014 a jeho rozsudkom z 20. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C 134/2012 a jeho rozsudkom z 9. februára 2013, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 587/2014

a jeho rozsudkom z 20. mája 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 11. septembra 2015.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľka uzavrela s Bytovým podnikom mesta [REDAKOVANÉ] (ďalej len „bytový podnik“) zmluvu o nájme tzv. malometrážneho bytu v [REDAKOVANÉ] na Š [REDAKOVANÉ] 13, a to na dobu určitú od 3. mája 2010 do 2. mája 2011 s možnosťou predĺženia.

Podľa sťažovateľky bytový podnik ju svojvoľne a neoprávnene obvinil z porušenia zmluvnej povinnosti neposkytovať pobyt iným osobám v prenajatom byte. V skutočnosti sťažovateľka nikdy neposkytla nijaký pobyt žiadnej inej osobe.

Mesto [REDAKOVANÉ] (ďalej len „mesto“) 6. júna 2012 podalo návrh na vydanie rozkazu na plnenie spočívajúce vo vypratání bytu. Konanie sa viedlo na okresnom súde pod sp. zn. 29 C 134/2012. Sťažovateľka sa o tejto veci dozvedela, až keď jej bol doručený rozsudok okresného súdu č. k. 29 C 134/2012-40 z 9. decembra 2013. Stalo sa tak 14. januára 2014. Z rozsudku zistila, že vraj nepreberá súdne zásielky, čo podľa nej nie je pravda. Okresný súd sa tým dopustil zjavného porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže nezabezpečil sťažovateľke možnosť byť prítomnou na pojednávaní a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Vec ani verejne neprerokoval.

Sťažovateľka podala proti pre ňu nepriaznivému rozsudku okresného súdu odvolanie, v ktorom vytkla všetky uvedené protiústavné chyby. Krajský súd všetky námietky ignoroval a dopustil sa tým ďalšieho trojnásobného porušenia ústavy, keď vec verejne neprerokoval, nedal možnosť sťažovateľke, aby bola prítomná, a neumožnil jej vyjadriť sa vo veci, keďže vec nevrátil okresnému súde.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné ústavné právo sťažovateľky na verejné súdne prerokovanie jej veci v prípade vedenom na OS KE I pod sp. zn.: 29 C 134/12 porušené bolo.

2. *Rozsudok vo veci vedenej na OS KE I pod sp. zn.: 29 C 134/12 a Rozsudok vo veci vedenej na KS KE pod sp. zn.: 2 Co 587/14 sa zrušujú a prikazuje sa OS KE I vo veci konať od začiatku.*

3. *Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1 000,- € slovom tisíc Eur, ktoré sú odporcovia spoločne a nerozdielne povinní vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.*

4. *Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia vo výške 296,44 € slovom dvestodeväťdesiatšesť Eur a štyridsaťštyri centov na účet právneho zástupcu advokáta menom Mgr. ING. Peter Holéczy, so sídlom 04001 Košice 1, Vojenská 5, do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“*

II.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 29 C 134/2012-40 z 9. decembra 2013 vyplýva, že ním bola sťažovateľka na základe žaloby mesta zaviazaná vypratať byt v [REDAKOVANÉ] na Š [REDAKOVANÉ] 13 do 15 dní od právoplatnosti bez bytovej náhrady. Z odôvodnenia rozsudku je zistiteľné, že sťažovateľka na udanej adrese síce býva, avšak zásielky nepreberá a tieto jej v súlade s ustanovením § 48 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku boli doručované uložením v súdnom spise.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 587/2014-74 z 20. mája 2015 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 29 C 134/2012-40 z 9. decembra 2013. Krajský súd vec prerokoval bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka nepodala proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 587/2014-74 z 20. mája 2015 dovolanie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 29 C 134/2012 a jeho rozsudku z 9. decembra 2013, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označenému právu sťažovateľky mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v tejto časti vylúčená právomoc

ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľka právo podať odvolanie proti rozsudku okresného súdu aj využila.

Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 587/2014 a jeho rozsudku z 20. mája 2015. Túto časť sťažnosti treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľka v podanej sťažnosti dôrazne namieta, že jej bola postupom všeobecných súdov odňatá možnosť konať pred súdom, keďže sa vôbec nezúčastnila prvostupňového konania, o ktorom sa dozvedela až z doručeného rozsudku, pričom toto pochybenie nenapravil ani odvolací súd, ktorý takisto konal bez jej prítomnosti, čím bola vylúčená z možnosti účinne brániť svoje práva.

Za uvedeného stavu bolo možné podať proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť by vyplývala z ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Podľa zistenia ústavného súdu však sťažovateľka dovolanie nepodala. Tým je

dané, že nevyužila účinný zákonný opravný prostriedok, ktorý mala k dispozícii. To zakladá neprípustnosť tejto časti sťažnosti.

Treba tiež uviesť, že sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na uvedených záveroch nič nemení skutočnosť, že v danom prípade neprichádzala do úvahy prípustnosť dovolania podľa § 238 Občianskeho súdneho poriadku, pretože dovolanie z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 237 Občianskeho súdneho poriadku je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, teda i v tých prípadoch, v ktorých dovolanie podľa § 238 Občianskeho súdneho poriadku nie je prípustné.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015